

CV
ნოდარ შენგელია

დაბადების თარიღი:	1932 წლის 10 იანვარი
მოქალაქეობა:	საქართველო
ოჯახური მდგომარეობა	მეუღლე, 2 შვილი, 2 შვილიშვილი
მისამართი:	საქართველო, თბილისი, ნ. ჟვანიას ქ.4, ბ.5; ტელ.: 229 47 23; ელ.ფოსტა: shengelia.n@gmail.com
განათლება:	
1951-1956წწ.	თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის აღმოსავლეთმცოდნეობის ფაკულტეტი
1957-1959 წწ.	თბილისის ივ. ჯავახიშვილის სახელობის ისტორიის, არქეოლოგიისა და ეთნოგრაფიის ინსტიტუტი, ასპირანტურა ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი
სამეცნიერო ხარისხი და წოდება:	
სამუშაო გამოცდილება:	
1960-1979 წწ.	თბილისის ივ. ჯავახიშვილის სახელობის ისტორიის, არქეოლოგიისა და ეთნოგრაფიის ინსტიტუტი, მეცნიერ- თანამშრომელი
1975-1982 წწ.	ქართული საბჭოთა ენციკლოპედიის საქართველოს ისტორიის რედაქციის გამგე
1982-1986 წწ.	თსუ აღმოსავლეთმცოდნეობის ფაკულტეტის დეკანი
1982-1990 წწ.	თსუ სადისერტაციო საბჭოს თავმჯდომარე
სამეცნიერო ინტერესების სფერო:	საქართველოს ისტორია, საქართველო და სელჩუკები, საქართველო და ოსმალეთის იმპერია
სამეცნიერო ფორუმებში მონაწილეობა:	
1977-1979 წწ.	სამეცნიერო მივლინება ბულგარეთში, სოფიის კირილესა და მეთოდეს სახელობის სახალხო ბიბლიოთეკის ორიენტალისტიკის სექტორის არქივში
1997-1999 წწ.	სამეცნიერო მივლინება თურქეთში, სტამბოლისა და ანკარის არქივ-საცავებში
1976 წ.	თურქოლოგთა საკავშირო კონფერენცია, ქ. ალმა-ატა
1981 წ.	საკავშირო სამეცნიერო სესია, ქ. სოხუმი
1983 წ.	აღმოსავლეთმცოდნეთა საკავშირო კონფერენცია, ქ. ბაქო
1984 წ.	ბარტოლდისეული საუბრები, ქ. მოსკოვი
1987 წ.	ბარტოლდისეული საუბრები ქ. მოსკოვი
1994 წ.	თურქეთის საისტორიო კონგრესი, ქ. ანკარა
1999 წ.	თურქეთის XIII საისტორიო კონგრესი
2002 წ.	თურქეთის XIV საისტორიო კონგრესი, ქ. ანკარა
2009 წ.	ათათურქის უმაღლესი საბჭოს VI საერთაშორისო თურქული კულტურის კონგრესი, ქ. ანკარა და სხვ.
სალიცენზიო მოწმობები, ჯილდოები, პრემიები:	
1961წ.	საკანდიდატო დისერტაცია თემაზე „ოსმალური გადასახადები

- და საგადასახადო სისტემა გურჯისტანის ვილაიეთის დიდი დავთრის მიხედვით“
- 1969წ. სადოქტორო დისერტაცია თემაზე „სელჩუკები და საქართველო XI საუკუნეში“
- 1984 წ. დაჯილდოვდა ივ. ჯავახიშვილის მედლით
- 1991 წ. ივანე ჯავახიშვილის პრემია ნაშრომისთვის „XVI-XVIII სს ოსმალური დოკუმენტური წყაროები“
- 1998 წ. არჩეულ იქნა ათათურქის სახელობის თურქეთის კულტურის, ენისა და ისტორიის უმაღლესი საისტორიო საზოგადოების წევრ-კორესპონდენტად

პედაგოგიური

მოღვაწეობა:

1970-2006 წწ.

ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თსუ პროფესორი

სამცნიერო საგრანტო

პროექტებში

მონაწილეობა:

2008-2009 წწ.

ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის გრანტი; ჩილდირის ვილაიეთის მოკლე /იჯმალ/ დავთარი

2010-2012 წწ.

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი; ოსმალური დოკუმენტური წყაროები აფხაზეთისა და აღმოსავლეთ შავიზღვისპირეთის შესახებ (XVII-XVIII სს)

2010-2012 წწ.

ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი; კავკასიის და აღმოსავლეთის კვლევის ცენტრი; ოსმალური ფირმანები და ბერათები სამხრეთ-დასავლეთ საქართველოს ისტორიისათვის (XVI-XVIII სს)

უცხო ენები:

რუსული, თურქული, აზერბაიჯანული, ფრანგული

პუბლიკაციები:

13 მონოგრაფია, 204 სამცნიერო შრომა:

მონოგრაფიები

1. სელჩუკები და საქართველო XI საუკუნეში, თბილისი, 1968.
2. XV-XIX საუკუნეების საქართველოს ისტორიის ოსმალური წყაროები. თბილისი, 1974.
3. მუსტაფა ნაიმა, ცნობები საქართველოსა და კავკასიის შესახებ. თბილისი, 1979.
4. ოსმალური დოკუმენტური წყაროები ანაკლიისა და რუხის ციხეების შესახებ. /XVII-XVIII სს./, 1982.
5. XVI-XVIII საუკუნეების ოსმალური დოკუმენტური წყაროები. თბილისი, 1987.
6. ოსმალური დოკუმენტური წყაროები ამიერკავკასიის შესახებ. თბილისი, 1989.
7. მცირე აზიის სელჩუკები და საქართველო XI საუკუნის უკანასკნელი მეოთხედი - XIII საუკუნე. თბილისი, 2003.
8. ჩილდირის ვილაიეთის მოკლე დავთარი. მირიან მახარაძის თანაავტორობით, თბ., 2008.
9. სამი ოსმალური წყარო თბილისის ისტორიისთვის /1730-1732/. თბ., 2008.
10. 1728 წლის თბილისის ვილაიეთის დიდი დავთარი. წ. I სერგი ჯიქიას თანაავტორობით. თბ., 2009

11. 1728 წლის თბილისის ვილაიეთის დიდი დავთარი. წ. II სერგი ჯიქიას თანაავტორობით. თბ., 2010
12. ოსმალური ფირმანები და ბერათები სამხრეთ-დასავლეთ საქართველოს ისტორიისათვის (XVI-XVIII სს) თბილისი, 2012;
13. ოსმალური დოკუმენტური წყაროები აფხაზეთისა და აღმოსავლეთ შავიზღვისპირეთის შესახებ (XVII-XVIII სს); თანაავტორი პროფ. გიორგი ანჩაბაძე. თბილისი, 2012;

შრომები:

1. ოსმალური გადასახადები და ვალდებულებანი „გურჯისტანის ვილაიეთის დიდი დავთრის“ მიხედვით. თსუ შრომები, ტ. II. აღმოსავლეთმცოდნეობის სერია, 1960, თბილისი.
2. ოსმალური გადასახადები და საგადასახადო სისტემა „გურჯისტანის ვილაიეთის დიდი დავთრის“ მიხედვით. თბილისი, 1961. რუსულ ენაზე. ავტორეფერატი.
3. თურქი ისტორიკოსის მუსტაფა ნაიმას ცნობები გიორგი სააკაძის შესახებ. „მასალები საქ. და კავკ. ისტორიისათვის“. ნაკვ. 33. 1960.
4. /რეც/. ა. ავალიანის წიგნზე, მიწისმფლობელობის ფორმები აჭარაში. საზ. მეცნ. განყ. მოამბე, №2, 1960.
5. გადასახადები და საგადასახადო სისტემა XVI ს-ის ოსმალეთში. ისტორიის ინსტიტუტის შრომები. ტ. 6, თბილისი, 1962,
6. 1572/73 წლის გურჯისტანის კანუნ-ნამე, აღმოსავლური კრებული, 1, 1960.
7. ოსმალური გადასახადები XVIII ს-ის I ნახევრის ქართული დოკუმენტური მასალების მიხედვით. ასპ. და ახალგაზრდა მეცნ. მუშაკთა X კონფერ. თეზისები. 1959.
8. ოსმალური დოკუმენტური წყაროები ა/კავკასიის ქვეყნების ისტორიისათვის. კავკასიურ-ახლოაღმოსავლური კრებული. 1962.
9. თურქეთის საისტორიო საზოგადოების ჟურნალი „ბელეთენი“. კავკასიურ-ახლოაღმოსავლური კრებული, 1962.
10. ოსმალეთთან სოლომონ II-ის ურთიერთობის ერთი ეპიზოდი. ნაბ. საქ. სსრ საზოგ. მეცნ. განყ. მოამბე. 1963. №3, (თანაავტ. აკად. ს. ჯიქია).
11. /რეც/ საქართველოს ისტორიის ძვირფასი წყარო. იბრაჰიმ ფეჩევის ცნობები საქართველოსა და კავკასიის შესახებ. გაზ. ლიტერატურული საქართველო, 1965 (მარტი).
12. ოსმალური ისტორიკოსის მუნეჯიმ-ბაშის ცნობები ლალა-მუსტაფა ფაშას ა/კავკასიის ქვეყნებში ლაშქრობის შესახებ. ქართული წყაროთმცოდნეობა, თბილისი, II. 1968.
13. ოსმალური ისტორიკოსი ჩელები ზადე თბილისისა და გორის ციხეების დაპყრობის შესახებ. აღმოსავლური ფილოლოგია, III, 1963.
14. სადრ ად-დინ აბულ-ჰასან იბნ ალ ჰუსეინი საქართველოსა და კავკასიის შესახებ. XVIII სამეცნიერო სესია. თბილისი, 1969.
15. ოსმალური ისტორიკოსის აჰმედ ვასიფის ცნობები საქართველოს შესახებ. ქართული წყაროთმცოდნეობა, III. 1971.
16. სოლაკ-ზადე საქართველოს შესახებ. ქართული წყაროთმცოდნეობა. IV, 1973.
17. გიორგი სააკაძის ქალიშვილის ანე ხათუნის საფლავი, ცისკარი №9, 1973.
18. ახალი წყარო ქართულ ისტორიოგრაფიაში, მნათობი, №6, 1973.
19. XVI-XVIII სს-ის ოსმალური წყაროები და ისტორიოგრაფია, საქართველოს ისტორიის ნარკვევები, ტ. IV, თბილისი, 1974.

20. /რეც/ ოსმან თურანი, თურქეთი სელჩუკთა ხანაში. 1971. სტამბოლი. მაცნე, ისტორიის სერია, №4, 1974.
21. იბნ ბიბი ალა ად-დინ ქეიყობადის საქართველოში ლაშქრობის შესახებ. მაცნე, ისტორიის სერია, №1, 1975.
22. ოსმალთა ისტორიკოსი მუნეჯიმ-ბაში გიორგი სააკაძის შესახებ. თსუ შრომები, 1976, თბილისი, №180.
23. ქოსედადის ბრძოლა. ივ. ჯავახიშვილის დაბადების 100 წლისთავისადმი მიძღვნილი კრებული. 1976.
24. სადრ ად დინ აბულ ჰასან ალ-ჰუსეინი ალფ-არსლანის საქართველოსა და ამიერკავკასიის ლაშქრობების შესახებ. საქართველოსა და კავკასიის ისტორიის საკითხები. ნ. ბერძენიშვილისადმი მიძღვნილი. 1976.
25. /რეც/ საინტერესო მონოგრაფია შინაკლასობრივი ბრძოლის საკითხებზე. მნათობი, № 1976.
26. /რეც/ კირზიოდლუ, ყარსის ისტორია, ტ. I, 1953. მაცნე, ისტორიის სერ. კ.ჩეჩელაშვილის თანაავტორობით.
27. /რეც/ პ. თოფურიას ნაშრ. მონოგრაფია XI-XIII სს. აღმოსავლეთ ამიერკავკასიის პოლიტიკური ერთეულების შესახებ. მაცნე. ისტორიის სერია №2. 1978.
28. /რეც/ საყურადღებო მონოგრაფია დავით აღმაშენებელზე, ცისკარი №8. 1978.
29. ოსმალური დოკუმენტური წყაროები აჭარის შესახებ. მაცნე, ისტორიის სერია №4. 1978.
30. საქართველოს ისტორიის ოსმალური დოკუმენტური წყაროები ბულგარეთის არქივებში. მაცნე, ისტორიის სერია, №1. 1979.
31. ოსმალური დოკუმენტური წყაროები ფოთის ციხის შესახებ. ქართული წყაროთმცოდნეობა, VI, 1978.
32. ოსმალური საფინანსო დოკუმენტები ახალციხის შესახებ. „საქართველო და აღმოსავლეთი“. თბილისი, 1983.
33. 1731 წლის ხერთვისის ლივას დავთარი. ნაბ. აღმოსავლური ფილოლოგია, V, 1983.
34. სამი თურქული საბუთი თბილისის შესახებ, თსუ შრომები, №273, 1987, აღმოსავლეთმცოდნეობა.
35. ერთი ბარათი ჩილდირის სანჯაყის შესახებ, აღმოსავლური კრებული, თბილისი, 1983.
36. სპეცკურსი „სელჩუკები და საქართველო XI-XIII სს-ში“. საქართველოს სპეც. კურსებისა და სემინარების პროგრამები, თბილისი, 1977.
37. მახლობელი აღმოსავლეთის ისტორიის /VI-XVIII სს./ შესწავლა საბჭოთა საქართველოში. მაცნე, ისტორიის სერია, თბილისი, 1981. №1.
38. საქართველოს საგარეო პოლიტიკური ურთიერთობანი თამარის მეფობაში. ნაბ. საქართველოს ისტორიის ნარკვევები. ტ. III, 1979.
39. ცნობილი მეცნიერი, გაზ. „თბილისის უნივერსიტეტი“, 1980 წლის აპრილი, თანაავტორი მ. ტიკაძე.
40. ცნობილი საბჭოთა ორიენტალისტი აკად. ს. ჯიქიას დაბადების 80 წლისთავის გამო. გაზ. თბილისი, 1978, 19.X. თანაავტორი ც. აბულაძე.
41. ოსმალური საფინანსო დოკუმენტები XVIII ს-ის პირველი მესამედის ქუთაისის ციხის შესახებ. მაცნე. ისტორიის სერია, 1983, №1.
42. ალა ად-დინ ქეიყობადი. ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია.
43. „გურჯისტანის ვილაიეთის დიდი დავთარი“. ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია.
44. „დიდი თურქობა“, ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია.
45. ალფ-არსლანი, ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია.

46. არფ-არსლანის ლაშქრობები საქართველოში. ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია.
47. სელჩუკები. ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია.
48. აყსარაილი ქერიმ ად-დინ მაჰმუდი. ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია.
49. მუნეჯიმ ბაში. ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია.
50. ოსმალური არზები ქუთაისის ციხის შესახებ. ქართული წყაროთმცოდნეობა. VI, 1985.
51. ნამი დასავლეთ საქართველოში ოსმალთა შემოსევის შესახებ. საქართველოს ისტორიის წერილობითი წყაროების შესწავლის საკითხები. რესპუბლიკური სამეცნიერო სესია, 10-12 ოქტომბერი ქ.ზუგდიდი. მოხსენების თეზისები, თბილისი, 1984.
52. XI–XIII საუკუნეების საქართველოს ისტორიის საკითხები თანამედროვე თურქულ ისტორიოგრაფიაში. თსუ შრომებში. აღმოსავლეთმცოდნეობის სერია. 290, თბილისი, 1989.
53. ოსმალური დოკუმენტური წყაროები თბილისის შესახებ. თსუ შრომები. აღმოსავლეთმცოდნეობის სერია, თბილისი 2002
54. ერეკლე II-ის ორი წერილი ოსმალთა ვეზირისადმი. აღმოსავლეთმცოდნეობის ფაკულტეტის სემიტოლოგიის კათედრის კრებული.
55. ოსმალური „ქუჩუქ ბერათები“ სოხუმის ციხის შესახებ. ვ. გაბაშვილის 80 წლისთავისადმი მიძღვნილი კრებულში. ახლო აღმოსავლეთი და საქართველო. თბილისი, 1991.
56. ოსმალური საფინანსო თაჰვილები სოხუმის ციხის შესახებ. თსუ შრომებში. აღმოსავლეთმცოდნეობის სერია.
57. ორი თურქული საბუთი სოხუმის ციხის შესახებ. თსუ შრომებში. აღმოსავლეთმცოდნეობის სერია.
58. სამი თურქული საბუთი თბილისის შესახებ. აკად. ს. ჯიქიასადმი მიძღვნილი კრებული.
59. ისმაილ ჰაქქი უზუნჩარშილი, ოსმალური წყაროების დიდი მოამაგე. გაზეთი „ხიდი“ №8/22 აპრილი, 1993 წელი.
60. ოსმალური წყაროები ბულგარეთის არქივებში, ჟურნალი „ენგური“. №1. 1991.
61. ოსმალური დოკუმენტური წყაროები იმერეთის ციხესიმაგრეებში შეიარაღებული ძალების შესახებ. /XVIII საუკუნის პირველი მესამედი/. გვ. 34-36. საქართველოს ისტორიის წერილობითი წყაროების შესწავლის საკითხები. რესპუბლიკური სამეცნიერო სესია. მოხსენებათა თეზისები, 20-22 ოქტომბერი. 1994 წელი, ქუთაისი. თბილისი-ქუთაისი. 1994.
62. Грузинские историки XI-XIII вв. о Сельджуках, печ. тюркологический сборник, 1973, М., 1975, печ. один л.
63. Участие армяно-грузинских войск в Коседагской битве. Проблемы истории Турции. М., 1978, печ. один л.
64. Грузия и Ближний Восток на рубеже XII-XIII вв. Тюркологический сборник, 1976 г., М., 1978 г. один печ. л.
65. Вопросы грузино-сельджукских взаимоотношении в современной турецкой историографии. Турция: История, экономика, Сб. статей, М., 1978 г., один печ. л.
66. Из истории грузино-сельджукских взаимоотношении во второй половине XIII в. Тюркологический сборник 1978 г. 1984, М. один печ. л.

67. Османские документальные источники первой четверти XVIII в. о крепостях Кутаиси и Багдади. печ. сб. Источниковедческие разыскания 1979 г. 0, 5 печ. л.
68. Садр ад-дин Абул-хасан Али ал-Хусейни о Грузии и Закавказье XI-XIII вв. Всесоюзная тюркологическая конференция, 27-29 сентября 1976 г. Алма-ата, 1976 г. Тезисы.
69. Из истории грузино-сельджукских взаимоотношений в последней четверти XIII в. Тюркологический сборник. 1978 г. М., 1984, один печ. л.
70. Османские документальные источники о крепостях Батуми и Гонио. Тюркологический сборник, 1978, М., 1984.
71. /рец./, Буниятов, Государство Атабеков Азербайджана, 1978 г. сб. Грузия и Восток, соавтор Р.В.Метревели.
72. Документы о финансировании османских войск в Азербайджане /1724-1735/. печ. Известия акад. наук Азерб. ССР, серия истории, философии и права, 1984, № 2, со автор М.Мамедов.
73. Османские документальные источники о народах Кавказа, хранящиеся в архивах Болгарии, печ. Советское востоковедения. Проблемы и перспективы, М., 1988. С 140-144.
74. Османские документы об Азербайджане, Сборник в честь акад. З.М.Буниятова.
75. Конструкция, содержание и назначения османского финансового документа т.н. сеbeb-и тахрири хюкюм. печ. Бартольдские чтения 1984. год седмой. Тезиси докладов и сообщений. М., 1984.
76. Османские документальные источники XVI-VIII вв. Источниковедческие разыскания, 1982.
77. Османские документальные источники об Абхазии XVI-VIII вв., Вопросы изучения издания письменных источников по истории Грузии. Всесоюзная научная сесия, 1981. Сухуми.
78. Финансовое ведомство Османской империи и его документация на примере анализа финансовых документов т.н. сеbeb-и тахрири хюкюм. два печ. л. Османская империя. Система государственного управления, социальные и этнографические проблемы.
79. Нодар Николаевич Джанашия /К шестидесятилетию со дня рождения/. Советская тюркология, АН СССР Азерб. ССР, №5, Баку, 1985.
80. Османские документальные источники по истории Юго-западной Грузии в XVI-XVIII вв. впроиз. Источниковедческие разыскания.
81. Конструкция, содержание и назначение т.н. сеbeb-и тахрири хюкюм, впроиз. сб. Бартольдские чтения.
82. Османские арзы 30-ых гг. XVIII в. о крепостях Сухуми и Анакопия. Сборник в честь проф. З.В.Анчабадзе.
83. Источниковедческая характеристика Книга завоевания Грузии Нами, Ордена трудового красного знамени Институт востоковедения АН СССР. Отдел памятников письменности народов Востока, Бартольдские чтения, 1987 г. восьмой. Тезисы докладов и сообщений. М., 1987. соавтор Ц.А.Абуладзе
84. /рец./ на книгу Велкова, Видове османотурски документи. Принос към османотурска дипломатика, София, 1986, стр. журнал Народы Азии и Африки, со автор Г.Мамедов.

85. Османские документальные источники о расположении османских гарнизонов в крепостях Имерети в. XVII-XVIII вв., Восточная рукописная книга и Балканы /Тезисы докладов/, Тб., 1989.
86. Пространный реестр Мамирванской Ливы Правления Мурада III /1574-1595/. с. 243-248. *Caucasica, The Journal of Caucasian Studies*, volume 7, 2003, Tbilisi Ivane Javakhishvili State University, Tbilisi University prese. 244-248.
87. Ottoman Arzas Concerning Batumi. *Journal of Turkish Studies* Edited by Şinasi Tekin Gönül Alpay Tekin, vol 7, 1983. Orhan Şaik Gökyay Armağanı, II, Harvard 1984.
88. *Bulgaristan Arşivde Kafkasya Hakkında Osmanlı Belgeleri (XVI-XIX y.y.) X Türk Tarih Kongresinden Ayrıbasım*. Ankara, 1994. s. 1937-1941.
89. *Gürcistan Osmanlı Çalışmaları, VIII Türk Tarih Kongresi*, Ankara 4-8 Ekim 1999, Kongreye sunulan bildiriler, Ankara, 2002, s. 493-528.
90. Воспоминания о Зие Буниятове, Сильнее смерти, Тагира Буниятова – Зия моя судьба. Зия Буниятов в воспоминаниях современников, Баку, 2002.
91. Османские документы о Гяндже, Восточное историческое источниковедение и специальные исторические дисциплины. Выпуск 2. Москва, Наука, 1994. 139-149.
92. Османские документальные источники, хронящиеся в архивах Болгарии о народах Кавказа. II – всесоюзная конференция востоковедов /Баку 25-27 Мая 1983 года.
93. ოსმალური დოკუმენტები ანაკლიისა და რუხის ციხეების შესახებ. ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ზუგდიდის ფილიალის შრომები. I. 2002. თბილისი, თბილისის უნივერსიტეტის გამომცემლობა, გვ. 99-119.
94. ორი კაიმე მოსკოვის შესახებ. გვ. 429-431, ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის შრომები. №341. აღმოსავლეთმცოდნეობის სერია. თბილისი, 2002. ეძღვნება პროფ. ალექსი ლეკიაშვილის დაბადების 80 წლისთავს.
95. ოსმალთა ისტორიკოსები: მუნეჯიმ ბაში, მუსტაფა სელანიქი, იბრაჰიმ ფეჩევი, მუსტაფა ნაიმა, ქართული დიპლომატიის ისტორიის საკითხებზე /ქრესტომათია/, თბილისი, 2004. 265-267; 296-304.
96. ოსმალური ხაზინის თესქერეები ახალციხის შესახებ. თსუ-ს ფაკულტეტის შრომები.
97. 1728 წლის თბილისის ვილაიეთის დიდი დავთარი, „აღმოსავლეთი და კავკასია“, თბილისი, 2003, №1, გვ. 137-141.
98. მნიშვნელოვანი წყარო სამხრეთ-დასავლეთ საქართველოს ისტორიისათვის. სერგი ჯიქიას დაბადების 100 წლისთავისადმი მიძღვნილი კრებული.
99. 1574 წლის გურჯისტანის ვილაიეთის დიდი დავთარი, როგორც წყარო სამხრეთ საქართველოს ისტორიისათვის. საქართველო და აღმოსავლეთი, III ტომი, თბილისი, 2006.
100. სულთან აჰმედ II-ის ფირმანი, გვ. 19-27. გელათის მეცნიერებათა აკადემია. 2003. №4. გამომცემლობა „ინტელექტი“.
101. 1728 წლის თბილისის ვილაიეთის დიდი დავთარი, სტუდენტური კრებული. წ. II.
102. მამირვანის ლივა გურჯისტანის ვილაიეთში. ქართული დიპლომატია 13, თბილისი, 2006
103. 1574 წლის მცირე არტაანისა და ყარსის ლივის დავთარი. ქართული დიპლომატია 13, თბილისი, 2006

104. „1574 წლის გურჯისტანის ვილაიეთის დიდი დავთარი“, გვ. 487-499. ვალერიან გაბაშვილი 90. თბილისის უნივერსიტეტის გამომცემლობა. თბილისი, 2003.
105. რამდენიმე „პუჯათი“ თბილისის შესახებ. ქართული დიპლომატია, წელიწადეული I. თბილისი, 1994. გვ. 157-168.
106. სელჩუკებისა და საქართველოს ურთიერთობების ისტორიიდან XIII საუკუნის უკანასკნელი მეოთხედი. ქართული დიპლომატია, წელიწადეული, II, თბილისი. 1995, გვ. 180-198.
107. ექვსი ფირმანი ბათუმის შესახებ, ქართული დიპლომატია, წელიწადეული III, თბილისი, 1996, გვ. 171-178.
108. სელჩუკებისა და საქართველოს დიპლომატიური ურთიერთობა XI-XIII სს. ქართული დიპლომატია, წელიწადეული, 4, თბილისი, 1997, გვ. 69-85.
109. 1176 წლის მირიოკეფალიის ბრძოლა. ქართული დიპლომატია, წელიწადეული, თბილისი, 1997, გვ. 86-98.
110. მცირე აზიის სელჩუკთა სახელმწიფოს წარმოშობა და ქართული დიპლომატია. ქართული დიპლომატია, წელიწადეული, 5, თბილისი, 1998, გვ. 51-67.
111. საქართველოს ისტორიის ოსმალური წყაროები თურქეთის არქივებში, თურქეთში სამეცნიერო მივლინების ანგარიშიდან. ქართული დიპლომატია, წელიწადეული, თბილისი, 1999, გვ. 159-171.
112. 1728 წლის თბილისის ვილაიეთის დიდი დავთარი. ქართული დიპლომატია. წელიწადეული, თბილისი, 2000, გვ. 333-350.
113. საქართველოს ისტორიის ოსმალური წყაროები თურქეთის არქივებში. თურქეთში სამეცნიერო მივლინების ანგარიშიდან, სტამბოლი, წერილი II. გვ. 351-372. ქართული დიპლომატია, წელიწადეული, თბილისი 2000.
114. 1574 წლის „გურჯისტანის ვილაიეთის დიდი დავთარი“, ქართული დიპლომატია, წელიწადეული, თბილისი, 2001. გვ. 100-136.
115. ფაჰრედდინ კირხიოღლუს მონოგრაფიები. ქართული დიპლომატია. წელიწადეული, თბილისი, 2001. გვ. 243-265.
116. 1592 წლის ჩილდირის ვილაიეთის მოკლე /იჯმალ/ დავთარი. ქართული დიპლომატია, წელიწადეული. თბილისი, 2002. გვ. 298-334.
117. რეცენზიები ირან-ოსმალეთის ურთიერთობისა და ისტორიოგრაფიის საკითხებზე. ქართული დიპლომატია. წელიწადეული, თბილისი, 2002. გვ. 298-334.
118. 1574 წლის გურჯისტანის ვილაიეთის დიდი დავთარი, როგორც წყარო, ქართული დიპლომატია, წელიწადეული. თბილისი 2003. გვ. 443-450.
119. მონოგრაფია სელჩუკთა სახელმწიფოების ისტორიის შესახებ. ქართული დიპლომატია, წელიწადეული. თბილისი, 2003. გვ. 451-468.
120. თანამედროვე თურქი ისტორიკოსები ტაო-კლარჯეთის შესახებ, ქართული დიპლომატია II ტომი. თბილისი, 2004.
121. გამოკვლევები ჭანეთის ისტორიის საკითხებზე. ქართული დიპლომატია, II ტომი. თბილისი 2004.
122. /რეცენზია/ ოზდემირ ოღლუს „ოსმან ფაშას ისტორია“, ქართული დიპლომატია. ტომი II. 2004.
123. მონოგრაფია XV-XVI საუკუნეების ტრაპიზონის სანჯაყის სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის შესახებ. ქართული დიპლომატია, ტ. XII. თბილისი, 2005.
124. გამოკვლევები საქართველოსა და ჩილდირის ისტორიის საკითხებზე. ქართული დიპლომატია, ტ. XII. თბილისი, 2005.
125. მამირვანის ლივა გურჯისტანის ვილაიეთში, ქართული დიპლომატია, XIII ტომში, 2008.

126. 1574 წლის მცირე არტაანისა და ყარსის ლივის დავთარი. ქართული დიპლომატია XIII ტომში. თბილისი, 2008.
127. ხაზინის ერთი თესქერე ანაკლიის ციხის შესახებ. აღმოსავლეთის ისტორიის კათედრის კრებული. თბილისი, 2005. გვ. 127.
128. ერთი თურქული საბუთი იმერეთ-გურიის ურთიერთობის თაობაზე. აღმოსავლეთის ისტორიის კათედრის კრებული, თბილისი, 2005. გვ. 18-28.
129. „ხაზინის თესქერეები“ ქუთაისისა და ბაღდადის ციხეების შესახებ. აღმოსავლეთის ისტორიის კათედრის კრებული. თბილისი, 2005. გვ. 114-151.
130. Ибн Биби о походе на Грузию Ала ад дина Кейкобада. პროფ. მიხეილ მეიერის 70 წლისთავისადმი მიძღვნილ საიუბილეო კრებული.
131. ოსმალური ხაზინის თესქერეები ახალციხის ციხის შესახებ. თსუ შრომები, №361. აღმოსავლეთმცოდნეობა. თბილისი 2004. გვ. 427-444.
132. ჰასან ბეი ზადე აჰმად ფაშას „ჰასან ბეი ზადეს ისტორია“. ქართული დიპლომატიის XIV ტომი.
133. თბილისის ეკლესიები და ოსმალური ვალდებულებანი „1728 წლის თბილისის ვილაიეთის დიდი დავთრის“ მიხედვით. ქართული დიპლომატიის XIV ტომი.
134. 1728 წლის თბილისის ვილაიეთის დიდი დავთრის ვაკუფ-ნამე. აღმოსავლეთი და კავკასია, №4. თბილისი, 2006. გვ.133-156
135. ორი ფირმანი ახალციხის შესახებ. აღმოსავლეთი და კავკასია, №4. თბილისი, 2006. გვ. 156-162.
136. ხუთი დოკუმენტი „მუჰიმე დავთრებიდან“ სიმონ ქართლის მეფის შესახებ, შოთა მესხია 90. საიუბილეო კრებული მიძღვნილი შოთა მესხიას დაბადების 90 წლისთავისადმი. თბილისი, 2006. გვ.373-393.
137. მნიშვნელოვანი წყარო სამხრეთ-დასავლეთ საქართველოს ისტორიისათვის. ორიენტალისტი, აკადემიკოს სერგი ჯიქიას ხსოვნისადმი მიძღვნილი კრებული. II. თბილისი, 2003-2004. გვ. 278-305.
138. ოსმალური კანუნ-ნამეები საქართველოს შესახებ. აღმოსავლეთი და კავკასია, №1. თბილისი, 2003. გვ.103-105.
139. 1728 წლის „თბილისის ვილაიეთის დიდი დავთარი“, როგორც წყარო ქართლისა და ქვემო ქართლის შესახებ. აღმოსავლეთი და კავკასია, №2. თბილისი, 2004. გვ. 137-141
140. 1574 წლის „გურჯისტანის ვილაიეთის დიდი დავთარი“, როგორც წყარო სამხრეთ საქართველოს ისტორიისათვის. აღმოსავლეთი და კავკასია №3. თბილისი, 2005. გვ.250-260.
141. ოსმალური „ხაზინის თესქერეები“ სოხუმის ციხის შესახებ. ახლო აღმოსავლეთი და საქართველო, IV, პროფ. კარლო კუციას 70 წლისთავისადმი მიძღვნილი საიუბილეო კრებული. თბილისი 2005. გვ. 208-212.
142. თურქეთის არქივებში დაცული ოსმალური წყაროები სამხრეთ საქართველოს შესახებ. მესხეთი II. თბილისი, 1998. გვ. 3-9
143. „ხაზინის თესქერეები ახალციხის შესახებ“. მესხეთი, IV. თბილისი 2001. გვ.96-131.
144. ერთი ცნობა სამხრეთ საქართველოს შესახებ. მესხეთი, V, თბილისი, 2002. გვ. 79-93.
145. ერთი ფირმანი ზემო აჭარის შესახებ. მესხეთი, V, თბილისი, 2002. გვ. 99-108.
146. ორი „ქუჩუქ ბერათი“ აწყურის ციხის შესახებ, მესხეთი, VI-VIII, თბილისი, 2005. გვ. 337-343.

147. ძვირფასი წყარო XVI საუკუნის უკანასკნელი მეოთხედის ტაო-კლარჯეთის ისტორიისათვის, მესხეთი, VI. თბილისი, 2005. გვ. 344-366.
148. საციციანო 1728 წლის თბილისის ვილაიეთის დიდი დავთრის მიხედვით.
149. სომხეთის ლივა „1728 წლის თბილისის ვილაიეთის დიდი დავთრის“ მეორე ტომის მიხედვით.
150. გომარეთის ნაპიე „1728 წლის თბილისის ვილაიეთის დიდი დავთრის“ მიხედვით.
151. ქსნის და არაგვის ხეობა „1728 წლის თბილისის ვილაიეთის დიდი დავთრის“ მიხედვით.
152. პეტრეს ნაპიე „1728 წლის თბილისის ვილაიეთის დიდი დავთრის“ მიხედვით.
153. თრიალეთის კაზა „1728 წლის თბილისის ვილაიეთის დიდი დავთრის“ მიხედვით.
154. ყაიყულის კაზა „1728 წლის თბილისის ვილაიეთის დიდი დავთრის“ მიხედვით.
155. ერთი ბერათი არტანუჯის შესახებ. „მესხეთი“ /საისტორიო კრებული/, VIII-IX. თბილისი-ახალციხე, 2007.
156. მნიშვნელოვანი წყარო XVI საუკუნის უკანასკნელი მეოთხედის ტაო-კლარჯეთის ისტორიისათვის.
157. მნიშვნელოვანი წყარო XVI საუკუნის უკანასკნელი მეოთხედის ისპირის ისტორიისათვის.
158. ერთი დოკუმენტი ბათუმის ლივის შესახებ
159. 1573-74 წლის ოსმალური წყარო თბილისის შესახებ
160. Gürcistan Vilayeti Mufassal Defter, Kültürel dergi # 4, Ekim-Aralık, 1998
161. Selçuklu ve Osmanlı döneminde Gürcistan, Çveneburi Temmuz-Elül, 1998
162. Gürcistan Hakkında Osmanlı Fermanları, Çveneburi Ocak-Mart, 1999.
163. 16 Yüzyılında Samtshe (Metshilerin yurdu) Atabeği, Çveneburi Nisan-Haziran, 1999.
164. Mufassal-i Defter-i Liva-i Acara-i Ulya ve Sufla (Aşağı ve Yukarı) Acara Livasi Ayrıntılı Defteri, Çveneburi Sayı 33, Temmuz-Eylül 1999.
165. Bir Defterin Vararlı Faaliyetleri, Çveneburi Ekim-Aralık 1999.
166. Gürcistanda Osmanlı Araştırmaları, Çveneburi Ocak-Mart 2000.
167. Yunus Zeyrekin Makalesine ilişkin birkaç söz, Türk Yurdu, Eylül 1999.
168. 1728 tarihli Tbilisi Vilayetinin Müfassal Defteri, Türk Kültür Kongresi, Ankara 2005.
169. 1728 yılında Tbilisi Vilayeti Büyük Defteri. Çveneburi, Kültürel Dergi, Sayı 39, Ocak-Mart, 2001.
170. Cürcistan Osmanlı Çalışmaları, Çveneburi, Kültürel Dergi, Sayı 40, Nisan-Haziran, 2001.
171. Cürcistan Osmanlı Çalışmaları, Çveneburi, Kültürel Dergi, Sayı 43, Ocak-Mart, 2002.
172. Cürcistan Osmanlı Çalışmaları, Çveneburi, Kültürel Dergi, Sayı 40, Nisan-Haziran, 2002.
173. Giorgi Ançabadze-Nodar Şengelia Abhazya Tarihi Belgeleri Üzere kısa bir İnceleme, Çveneburi, Kültürel Dergi, Sayı 47, Ocak-Mart, 2003.
174. Giorgi Ançabadze-Nodar Şengelia Abhazya Tarihi Belgeleri Üzere kısa bir İnceleme, Çveneburi, Kültürel Dergi, Sayı 48, Nisan-Haziran, 2003.
175. Giorgi Ançabadze-Nodar Şengelia Abhazya Tarihi Belgeleri Üzere kısa bir İnceleme, Çveneburi, Kültürel Dergi, Sayı 49, Temmuz-Eylül, 2003.
176. 1574 Tarihli Defteri Muffasaal-ı Vilayet-i Gürcistan, XIV Türk Tarih Kongresi, Ankara 9-13, Eylül 2002, Kongreye sunular Bildiler II cilt, II kısım, s. 1499-1506.
177. Cürcistan Osmanlı Çalışmaları, XIII Türk Tarih Kongresi, 4-8 Ekim, 1999, Kongreye sunular Bildiler.

178. 1728 tarihli Tiflis Vilayetinin Mufassal Defteri, s. 917-924. Atatürk Yüksek Kurumu, 6 Uluslararası Türk Kültürü Kongresi Bildiriler. c II Ankara -2009, Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı Yayınları.
179. Mufassal-i Defter-i Liva-i Acara-i Ulya ve Sufla. დაიბეჭდება აჭარის ლივის ვრცელი დავთრის შესავალ ნაწილში.
180. უნიკალური ძეგლი სამხრეთ საქართველოს ისტორიისთვის. გვ. 153-193. აღმოსავლეთი და კავკასია № 5. თბ., 2007.
181. მასარსორის ნაპიე, აღმოსავლეთი და კავკასია, №6, თბ., 160-180
182. საბარათიანოს ნაპიე 1728 წლის თბილისის ვილაიეთის დიდი დავთრის მეორე ტომის მიხედვით, აღმოსავლეთი და კავკასია, №6, თბ., 2008, გვ. 181-204.
183. ოთხი დოკუმენტი „მუჰიმე დავთრიდან“ ჩილდირის ვილაიეთის შესახებ. ნოდარ შენგელია 75, თბ., 2008 317-325.
184. ქიამხისის ნაპიე დიდი არტაანის ლივაში, ნოდარ შენგელია 75, თბ., 2008 273-316.
185. ოთხი დოკუმენტი „მუჰიმე დავთრიდან“ თბილისის შესახებ. დავით კობიძე 100, თბ., 2008 286-301.
186. ძვირფასი წყარო XVI საუკუნის უკანასკნელი მეოთხედის ტაოკლარჯეთის შესახებ, დავით კაციტაძე 80. გვ. 311-357.
187. ქართლის ზოგიერთი სოფელი 1728 წლის თბილისის ვილაიეთის დიდი დავთრის მიხედვით. ნაჭყებიას მიერ გამოცემული კრებული.
188. საბარათიანოს ნაპიე 1728 წლის თბილისის ვილაიეთის დიდი დავთრის მიხედვით, საქართველო და აღმოსავლეთი. თბ., 2008.
189. აღიარებული მეცნიერი და სანიმუშო მოქალაქის – დავით კაციტაძის ნათელ სსოვნას. გვ. 15. გაზ. თბილისის უნივერსიტეტი 30 ივნისი სამშაბათი 2009, № 9 /2091/.
190. საციციანო 1728 წლის თბილისის ვილაიეთის დიდი დავთრის მიხედვით. თეხისები. გვ. 128-129. საერთაშორისო სიმპოზიუმი ქართული ხელნაწერი თბ., 2009.
191. 1573-1574 წლის ოსმალური წყარო თბილისის შესახებ, პერსპექტივა X, თბ., 2009. გვ. 144-177.
192. ოსმალური წყარო XIX საუკუნის 30-იანი წლების ფანასკერტის ისტორიისათვის. კონსტანტინე ფაღავას დაბადებიდან 90 წლისთავისადმი მიძღვნილი საიუბილეო კრებული. გვ. 158-180, თბ. 2010
193. ოსმალური წყარო XIX საუკუნის ისპირის ისტორიისთვის, აღმოსავლეთი და კავკასია, თბ., 2011. № 7. გვ. 163-199.
194. ნიკოლას იორგას ოსმალეთის იმპერიის ისტორია. გვ. 526-534, ქართული დიპლომატია წელიწდეული 14. თბ., 2011.
195. თბილისის ეკლესიები და ოსმალური ვალდებულებანი, 1728 წლის თბილისის ვილაიეთის დიდი დავთრის მიხედვით გვ. 390-405, ქართული დიპლომატია. წელიწდეული 14. თბ., 2011.
196. სტამბოლის მინისტრთა საბჭოს არქივი, გვ. 324-337, ქართული დიპლომატია. წელიწდეული 15. თბ., 2011.
197. გობის ნაპიე ოლთისის ლივაში გვ. 420-467, ქართული დიპლომატია წელიწდეული 15. თბ., 2011.
198. ერთი დოკუმენტი ბათუმის ლივის შესახებ, გვ. 496-509, ისტორიანი, როინ მეტრეველი 70.
199. საამილახვროს ნაპიე 1728 წლის თბილისის ვილაიეთის დიდი დავთრის მიხედვით გვ. 220-230, თამარ გამსახურდია 70. თბ., 2007.
200. ერთი საბუთი სოხუმის ციხის შესახებ. გიორგი ანჩაბაძის თანაავტორობით. ისტორიის ინსტიტუტის შრომები.

201. 1728 წლის თბილისის ვილაიეთის დიდი დავთრის ვაკუფ-ნამე. გვ. 133-156. აღმოსავლეთი და კავკასია № 4. თბ., 2006. გვ. 156-162. აღმოსავლეთი და კავკასია № 4. თბ., 2006.
202. რამდენიმე დოკუმენტი “მუჰიმე დავთრიდან” სიმონ ქართლის მეფის შესახებ. პროფ. ასან ნადირაძის 80-წლისთავისადმი მიძღვნილი საიუბილეო კრებული; თბ., 2012წ.
203. ოსმალური დოკუმენტური წყარო XVI საუკუნის მეორე ნახევრის ჭანეთის ისტორიისათვის. გადაცემულია დასაბეჭდად ქართული დიპლომატიის მე-16 ტომში.
204. /რეც/ იოჰან ვილჰელმ ცინკაიზენის მონოგრაფიაზე: “ოსმალეთის იმპერიის ისტორია”. იბეჭდება ქართული დიპლომატიის მე-16 ტომში.

პროფ. ნოდარ შენგელიას სამეცნიერო მოღვაწეობის შეფასება

პროფ. ნოდარ შენგელია ჯერ კიდევ სტუდენტობის დროიდან ჩაება სამეცნიერო საქმიანობაში. განსაკუთრებით გაიშალა მისი მეცნიერული მოღვაწეობა ასპირანტურაში ჩარიცხვის შემდეგ. 1956 წლიდან მუშაობს საქართველოს ურთიერთობაზე სელჩუკთა სამყაროსა და ოსმალთა სახელმწიფოსთან. დღემდე განაგრძობს ოსმალური დოკუმენტური და ნარატიული წყაროების მოძიებას, მათზე მუშაობას - თარგმანითა და შენიშვნებით მათ პუბლიკაციას.

თავის დროზე დიდი ინტერესი გამოიწვია მისმა საკანდიდატო დისერტაციამთემაზე „ოსმალური გადასახადები და საგადასახადო სისტემა გურჯისტანის ვილაიეთის დიდი დავთრის მიხედვით“ და სადოქტორო ნაშრომმა „სელჩუკები და საქართველო XIსაუკუნეში“, რომელიც შემდგომში სამაგიდო წიგნადიქცა ქართველი ისტორიკოსებისათვის. მართალია, ბ-ნმა ნოდარმა მთელი მისი შეგნებული საქმიანობა მეცნიერებას მიუძღვნა, მაგრამ მაინც მოახერხა და 1982-1986 წწ პარალელურად შეითავსა აღმოსავლეთმცოდნეობის დეკანის თანამდებობა; 1982-1990 წწ. გახლდათ თსუ სადისერტაციო საბჭოს თავმჯდომარე. მისი ხელმძღვანელობით დაცულია რამდენიმე ათეული საკანდიდატო და სადოქტორო დისერტაცია საქართველოს ისტორიის ცალკეულ საკითხებზე. მისი არაერთი სტუდენტი და ასპირანტი დღეს უკვე ცნობილი მეცნიერია და აგრძელებს პედაგოგიურ თუ სამეცნიერო მოღვაწეობას (გია ანჩაბაძე, ნინო ჯაველიძე, ელისო მაჩიტაძე, ზაზა შაშიკაძე და სხვ).მართალია, 1986 წ. მძიმე ავადმყოფობის (ინსულტი) გამო დატოვა დეკანის თანამდებობა, თუმცა ბოლო წლებამდე (2008წ-მდე) იყო პროფესორის თანამდებობაზე და ეწეოდა პედაგოგიურ და სამეცნიერო მუშაობას.

1977 -1979 წწ. მივლინებული იყო ბულგარეთში, სადაც მოიძია და საქართველოში ჩამოიტანა დიდი რაოდენობით ოსმალური დოკუმენტური წყაროები საქართველოს შესახებ.1997 -1999 წწ.-ში მივლინებით იმყოფებოდა თურქეთში, სტამბოლისა და ანკარის არქივ-საცავებში, სადაც მოიპოვა სრულიად უნიკალური დოკუმენტური მასალა საქართველოს შესახებ. მან უცხოეთის არქივებში ხელმისაწვდომი ყველა წყარო აღწერა; საარქივო დოკუმენტების დიდი ნაწილი ჩამოიტანა და ჩააბარა კ. კეკელიძის სახელობის ხელნაწერთა ინსტიტუტსა და საქართველოს სახელმწიფო არქივში. მათზე მუშაობა თავისუფლად შეუძლია ყველა დაინტერესებულ პირს, მაგრამ, სამწუხაროდ, მათი გაშიფვრა დღესდღეობით საქართველოში სულ ორიოდ მეცნიერს თუ ძალუმს.სწორედ მისი დამსახურებაა, რომ ჩვენს არქივებში უკვე იმდენად დიდი ბაზაა შექმნილი, რომ საჭიროა გაიზარდოს ოსმანისტთა ახალი თაობა, რომლებიც შეისწავლიან დოკუმენტურ თუ ნარატიულ წყაროებს საქართველოსა და კავკასიის ისტორიის შესახებ.

თურქეთის არქივებში საქართველოსა და კავკასიის შესახებ არსებული დოკუმენტების ჩამოტანა, მათი გაშიფვრა და სამეცნიერო მიმოქცევაში შემოტანა სრულიად ახალი ეტაპია ქართულ საისტორიო მეცნიერებაში. მათ ბევრ საინტერესო

საკითხს მოჰყვინეს შუქი (ქართველი მეფეებისა და სულთნების წერილები, ოსმანთა ლაშქრის რაოდენობა და განლაგება საქართველოს სხვადასხვა კუთხეში, საქართველოს ქალაქების, სოფლებისა და მოსახლეობის, კულტურული ძეგლებისა და ეკლესიების აღწერა, მათზე დაკისრებული გადასახადები და სხვ). ეს დოკუმენტები საუკეთესო წყაროა როგორც საკუთრივ საქართველოს, ასევე მეზობელი ქვეყნების პოლიტიკური ისტორიის, ეკონომიკის, კულტურის, ისტორიული გეოგრაფიის, დიპლომატიკის, ლინგვისტიკისა და სხვა საკითხების შესასწავლად.

ბ-ნმა ნოდარმა მთელი მისი შეგნებული ცხოვრება სწორედ ოსმალური დოკუმენტური წყაროების გაშიფვრას, მათ გამომზეურებას და სამეცნიერო მიმოქცევაში შემოტანას მიუძღვნა. დღემდე აგრძელებს ამ მასალის დამუშავებას და, შემდგომში დაგვარად, ახერხებს მათ გამოცემასაც.

არის 204 სამეცნიერო შრომის და 13 მონოგრაფიის ავტორი. განსაკუთრებით უნდა აღინიშნოს ბოლო წლებში მის მიერ გამოცემული თბილისის ვილაიეთის დიდი დავთარი ორ ტომად; ჩვენ საერთოდ არ გაგვაჩნია მსგავსი ღირებულების წყარო. არანაკლებ მნიშვნელოვანია ამასწინათ გამოყვეყნებული 1088 გვერდიანი მონოგრაფია აფხაზეთისა და აღმოსავლეთ შავიზღვისპირეთის შესახებ. გამოსაცემად მზად აქვს 2-ტომიანი მონოგრაფია ტაო-კლარჯეთის ისტორიის შესახებ.

ბ-ნი ნოდარი გახლავთ ივანე ჯავახიშვილის პრემიის ლაურეატი ნაშრომისთვის „XVI-XVIII სს ოსმალური დოკუმენტური წყაროები“; დაჯილდოვებულია ივ. ჯავახიშვილის მედლით. სხვადასხვა დროს მიღებული აქვს მონაწილეობა მსოფლიო ისტორიკოსთა კონგრესებსა და კონფერენციებში. 1998 წ. ქ. ანკარაში აირჩიეს ათათურქის სახელობის თურქეთის კულტურის, ენისა და ისტორიის უმაღლესი საისტორიო საზოგადოების წევრ-კორესპონდენტად.

ავტობიოგრაფია

მე, ნოდარ ნესტორის ძე შენგელია დავიბადეს 1932 წლის 10 იანვარს ქ. ზუგდიდში. 1956 წელს დავამთავრე თბილისის სახემწიფო უნივერსიტეტის აღმოსავლეთმცოდნეობის ფაკულტეტი; 1959 წ. დავამთავრე ასპირანტურა. საკანდიდატო დისერტაცია დავიცავი 1961 წელს თემაზე „ოსმალური გადასახადები და საგადასახადო სისტემა გურჯისტანის ვილაიეთის დიდი დავთრის მიხედვით“, ხოლო სადოქტორო - 1969 წ. თემაზე „სელჩუკების და საქართველო XI საუკუნეში“. 1960-1979 წ. ვმუშაობდი თბილისის ივ. ჯავახიშვილის სახელობის ისტორიის, არქეოლოგიისა და ეთნოგრაფიის ინსტიტუტში მეცნიერ-თანამშრომლად; 1975-1982 წწ. ვიყავი ქართულის აბჭოთა ენციკლოპედიის საქართველოს ისტორიის რედაქციის გამგე.

1982-1986 წწ. გახლდითოსუ აღმოსავლეთმცოდნეობის ფაკულტეტის დეკანი; 1982-1990 წწ. - თსუ სადისერტაციო საბჭოს თავმჯდომარე. სისტემატურად ვიღებდი მონაწილეობას სხვადასხვა ადგილობრივ თუ საერთაშორისო სიმპოზიუმებსა და კონფერენციებში. 1998 წ. ქ. ანკარაში ამირჩიეს ათათურქის სახელობის კულტურის, ენისა და ისტორიის უმაღლესი საისტორიო საზოგადოების წევრ-კორესპონდენტად. 1986 წ. მიმივე ავადმყოფობის (ინსულტი) გამო დავტოვე დეკანის თანამდებობა, თუმცა ბოლო წლებამდე (2008წ-მდე) მეკავა პროფესორის თანამდებობა და ვეწეოდი პედაგოგიურ და სამეცნიერო მუშაობას. ჩემი ხელმძღვანელობით დაცულია რამდენიმე ათეული საკანდიდატო და სადოქტორო დისერტაცია საქართველოს ისტორიის ცალკეულ საკითხებზე. დღესაც ვაგრძელებ სამეცნიერო მუშაობას.

1977-1979 წწ. მივლინებული ვიყავი ბულგარეთში, სადაც მოვიძიე და საქართველოში ჩამოვიტანე დიდი რაოდენობით ოსმალური დოკუმენტური წყაროები საქართველოს შესახებ. 1997-1999 წწ.-ში მივლინებით ვიმყოფებოდი თურქეთში, სტამბოლისა და ანკარის არქივ-საცავებში, სადაც მოვიპოვე სრულიად უნიკალური დოკუმენტური მასალა საქართველოს შესახებ. საარქივო დოკუმენტების დიდი ნაწილი ჩავაბარე კ. კეკელიძის სახელობის ხელნაწერთა ინსტიტუტსა და საქართველოს სახელმწიფო არქივში. ჩემი შეგნებული ცხოვრება სწორედ ოსმალური დოკუმენტური წყაროების გაშიფვრას, მათ გამოძიებას და სამეცნიერო მიმოქცევაში შემოტანას მივუძღვენი. დღემდე ვაგრძელებ ამ მასალის დამუშავებას და, შეძლებისდაგვარად, ვახერხებ მათ გამოცემას მეცენატების დახმარებით.

ვარ 204 სამეცნიერო შრომის და 13 მონოგრაფიის ავტორი. გახლავართ ივანე ჯავახიშვილის პრემიის ლაურეატი ნაშრომისთვის „XVI-XVIII სს ოსმალური დოკუმენტური წყაროები“; დაჯილდოვებული ვარ ივ. ჯავახიშვილის მედლით. სხვადასხვა დროს მიღებული მაქვს მონაწილეობა მსოფლიო ისტორიკოსთა კონგრესებსა და კონფერენციებში.

მყავს მეუღლე (თსუ დოცენტი, ამჟამად პენსიონერი), 2 შვილი და 2 შვილიშვილი.

ნოდარ შენგელია